

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 268/2010-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., B., právne zastúpeného advokátkou JUDr. J. P., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z 30. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 162/2003 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 16. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 30/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2010 doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) z 30. novembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 162/2003 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) zo 16. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 30/2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa svojim návrhom domáhal žalobou vrátenia bezdôvodného obohatenia v sume 373 000 Sk (12 381,33 €) ako náhrady za vložené investície do majetku a náhrady škody ako ušlého zisku v sume 5 482 000 Sk (181 969,06 €) vychádzajúc zo skutočnosti že žalovaný mu v rozpore so zákonom a zmluvou o nájme zabránil podnikat' v priestoroch, na ktoré mal platne uzavretú nájomnú zmluvu až do 31. decembra 2000.

Sťažovateľ svoju sťažnosť podľa čl. 127 ústavy v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia odôvodnil takto:

„Právny predchodca odporcu nerešpektoval nájomnú zmluvu a neplatne od nej odstúpil. Toto odstúpenie od zmluvy posúdil Najvyšší súd SR ako neplatné a to vo svojom rozsudku č.k. 7Obo 147/2000 zo dňa 26.1.2001. Po neplatnom odstúpení od zmluvy previedol právny predchodca odporcu - správca konkurznej podstaty Ž., s.r.o vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti na nového vlastníka - odporcu. Pre prípad, ak dôjde k zmene vlastníctva prenajatej veci, vstupuje nadobúdateľ do právneho postavenia prenajímateľa (§ 680 ods. 2 Obč. zák.)... Odporca od 1.3.1998 nerešpektoval tento nájomný vzťah a zabránil mi naďalej v týchto zmluvne prenajatých priestoroch podnikat'..“

Na základe dohody s pôvodným prenajímateľom som do nehnuteľnosti investoval finančné prostriedky v hodnote pôvodne 373 000,- Sk, t.č. v platnej mene 12 381,33 €, ktorých výška je potvrdená znaleckým posudkom... Vzhľadom na to, že nehnuteľnosť a tým aj moje investície do nej užíva naďalej odporca vzniklo mu na môj úkor bezdôvodné obohatenie, ktoré je v zmysle § 451 Obč. zák. povinný vrátiť... Okrem toho odporca zavádza ak tvrdí, že nevedel o ťarchách, ktoré viaznu na nehnuteľnosti vzhľadom na to, že nájomné odo mňa prijímal a o jeho zaplatenie podal aj žalobu a to dňa 19.4.1999. O nájomnom vzťahu teda vedel a ako nájomca sám vystupoval... Prevodom vlastníctva

a zmenou v osobe prenajímateľa prechádzajú všetky práva na nového vlastníka, t.j. aj právo na náhradu investícií do majetku, ktorý som zveľaďoval a ktorý som nemohol užívať po neoprávnenom konaní zo strany odporcu a nie jeho právneho predchodcu... Pokiaľ súdy v ďalšom konaní dospeli k inému záveru porušili tým ust. § 226 Osp. “

Podľa názoru sťažovateľa konajúce súdy sa nevysporiadali „so skutočnosťou, že odporca, ktorý vstúpil do práv a povinností predchádzajúceho vlastníka nehnuteľnosti a tým do právneho postavenia prenajímateľa nehnuteľnosti nerešpektoval rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý posúdil odstúpenie od zmluvy o nájme zo strany Ž. s.r.o. ako neplatné“, a tiež „nesprávne posúdili skutočnosť, že odporca investície uhradil právnemu predchodcovi (správcovi konkurznej podstaty) v kúpnej cene, pričom túto skutočnosť nemali ničím preukázanú a kúpnu cenou sa vôbec nezaoberali“.

Pokiaľ ide o druhý žalovaný nárok (náhradu ušlého zisku), sťažovateľ videl nesprávnosť sťažnosťou napadnutých rozhodnutí v tom, že nerešpektovali už skôr ustálený právny záver krajského súdu formulovaný v uznesení z 21. júna 2006 sp. zn. 17 Co 174/06, v zmysle ktorého základný predpoklad zodpovednosti odporcu za škodu, ktorá mala vzniknúť navrhovateľovi (a to porušenie právnej povinnosti), bol daný. Sťažovateľ ďalej uvádza, že v nadväzujúcom konaní „sa súd mal zaoberať už iba ďalšími predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody... Existencia škody je zrejmá zo zmlúv, ktoré som predložil súdu, v ktorých som mal dlhodobu upravené obchodné vzťahy z partnermi a ktoré prvostupňový súd bez akýchkoľvek dôvodov spochybnil. Jej výška bola doložená znaleckým posudkom... Všetky námietky uvádzané odporcom a prevzaté súdom do odôvodnenia bez akéhokoľvek vyhodnotenia sú vyvrátené závermi znaleckého posudku... Je zvláštne, že Krajský súd v Trenčíne v konaní 17Co 174/04 prišiel k záveru, že odporca porušil právnu povinnosť a zavinil vznik škody a v konaní 17Co/30/2010 už porušenie povinnosti zo strany odporcu nepovažoval za relevantné.“. Napokon sťažovateľ sformuloval dva dôvody, v ktorých vidí porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie v súvislosti s uplatneným právom na náhradu škody, a to po prvé, že „súdy nesprávne vyhodnotili platnosť zmlúv, ktoré som mal podpísané so svojimi obchodnými partnermi, pričom bezdôvodne spochybnili ich platnosť“, a po druhé, že „súdy nesprávne vyhodnotili

skutočnosť, že som ukončil svoje živnostenské podnikanie bezdôvodne a nepreukázal som, že som mohol živnosť vykonávať výlučne v predmetných prenajatých priestoroch. Neprihliadli pritom na okolnosť, že k tomuto podnikaniu som bol viazaný na blízkosť železničnej vlečky.“

Sťažovateľ na základe uvedeného žiadal, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„1. Základné práva J. P., B. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd ä č. 209/1992 Zb.) rozsudkami Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6C 162/2003 zo dňa 30.11.2009 a Krajského súdu v Trenčíne rozsudkom č.k. 17Co 30/2010 zo dňa 16.3.2010 p o r u š e n é b o l i .

2. Rozsudky Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6C 162/03 zo dňa 30.11.2009 a Krajského súdu Trenčín č.k. 17Co/30/2010 zo dňa 16.3.2010 sa z r u š u j ú a vec sa vracia Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa p r i z n á v a náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré sú účastníci, proti ktorým tento návrh smeruje, spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť na účet advokáta JUDr. J. P... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností,

ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie základných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu z 30. novembra 2010 vydaným pod sp. zn. 6 C 162/2003, ústavný súd dospel k záveru, že jeho preskúmaniu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorého namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že okresný súd ako prvostupňový súd rozsudkom sp. zn. 6 C 162/2003 z 30. novembra 2009 žalobu sťažovateľa v právnej veci o vydanie bezdôvodného obohatenia a náhradu škody zamietol. Sťažovateľ sa v podanom odvolaní domáhal, aby krajský súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel. Prvostupňovému súdu vyčítal nesprávne právne posúdenie veci. Z uvedeného vyplýva, že námietka porušenia základného práva sťažovateľa v podobe odvolania smerujúca proti rozhodnutiu okresného súdu bola predmetom rozhodovania krajského súdu. V rámci tejto procedúry krajský súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal a svoj právny názor vyjadril v rozsudku zo 16. marca 2010 sp. zn. 17 Co 30/2010.

V danom prípade namietaný rozsudok okresného súdu podliehal revíznej právomoci krajského súdu ako súdu odvolacieho, ktorý má aj kasačnú právomoc. Preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu by bolo v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, lebo jeho preskúmanie na základe podaného odvolania patrí do právomoci krajského súdu. V súvislosti s namietaným porušením označeného základného práva je z ústavného hľadiska podstatné a určujúce preto len preskúmanie postupu krajského súdu (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. V časti namietaného porušenia základných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu z 30. novembra 2010 vydaným pod sp. zn. 17 Co 30/2010 ústavný súd jeho preskúmaním vrátane postupu, ktorý mu predchádzal, vyhodnotil sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva

alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná súdom...

Ústavný súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, zisťoval, či ním mohlo dôjsť k namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa. Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu uplatnil dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ ide o uplatnené právo na náhradu investícií (vydanie bezdôvodného obohatenia), v rozsudku sa okrem iného uvádza: „Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvého stupňa nárok žalobcu, ktorým sa domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia, posudzoval podľa ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúcich otázku vydania bezdôvodného obohatenia. Z ust. § 451 Občianskeho zákonníka... vyplýva, že bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov... Vyplývalo už zo zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 17Co 174/2004-181, že pre rozhodnutie vo veci bude potrebné zistenie, či medzi účastníkmi konania vznikol určitý právny vzťah, na základe ktorého sa navrhovateľ môže úspešne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia odporcu, či uplatnený nárok považuje za bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka, teda či sú splnené podmienky pre vydanie bezdôvodného obohatenia z hľadiska ust. § 456 Občianskeho zákonníka a nasl. ...

Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne legitimovaný, vyplýva z ust. § 451 Občianskeho zákonníka... Je ním ten, ktorého majetok sa na úkor druhého neoprávnene zväčšil, alebo u neho nedošlo ku zmenšeniu majetku, ktoré malo po práve nastať... V prejednávanvej veci dôvod na úhradu vynaložených nákladov zo zmluvy uzavretej medzi vlastníkom a investujúcim nevyplýva (žalobca túto skutočnosť v konaní netvrdil). V tomto prípade, ak nie je daný na úhradu vynaložených nákladov konkrétny právny dôvod, získal vlastník veci bezdôvodné obohatenie. V prejednávanvej veci teda náklady na cudziu vec boli vynaložené na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol. Žalobca v danom prípade sa podľa jeho skutkových tvrdení domáha od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo spočívať v tom, že vynaložil investície do nehnuteľnosti vlastnícky patriacej právnemu predchodcovi žalovaného, t.j. Ž. a.s. B., ktoré mali za následok zhodnotenie tejto nehnuteľnosti o 373.600.-Sk.

Bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo vložení investícií do nehnuteľnosti a tým došlo k jej zhodnoteniu vzniká zásadne vlastníkovi nehnuteľnosti, teda vlastník nehnuteľnosti je tým povinným subjektom, ktorému nastalo zväčšenie jeho majetkových hodnôt. V tom prípade súd prvého stupňa však vyslovil správny právny názor, že takýmto subjektom bola spoločnosť Ž. a.s., ktorej majetok sa prípadnými investíciami zo strany žalobcu mohol zväčšiť a tým bola aj ovplyvnená cena, za ktorú tieto nehnuteľnosti odpredal. Právny nástupca pôvodného vlastníka v tomto smere nemôže preberať za svojho právneho predchodcu žiadne záväzky a teda ani záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného nemôže vznikáť s poukazom na to, že užíva nehnuteľnosti, ktoré vlastnými investíciami zhodnotil žalobca. Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k žalovanému preto nemohla byť úspešná.“

V časti žalobcom uplatneného práva na náhradu ušlého zisku podstata právnych záverov rozsudku krajského súdu je sformulovaná takto:

V konaní bolo nepochybne preukázané..., že právny predchodca žalovaného (Ž. a.s. B.) a žalobca uzavreli nájomnú zmluvu, podľa ktorej mal žalobca predmet nájmu užívať do 31.12.2000 na obchodnú činnosť - prevádzkovanie skladu a predaj stavebného materiálu. Rovnako nie sú pochybnosti o tom, že žalobca nemohol predmet nájmu užívať od augusta 1997 z dôvodu odstúpenia od zmluvy správcom konkurznej podstaty právneho predchodcu žalovaného. ...Krajský súd vyslovil vo vyššie citovanom uznesení názor, že je dané porušenie právnej povinnosti vo forme neplatného odstúpenia od zmluvy, a preto pre ďalšie konanie je nenáležité skúmať platnosť nájomnej zmluvy...

Podľa žalobcu škoda vo forme ušlého zisku mala vzniknúť tým, že od 1.4.1998 do konca roku 2000 nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť v pôvodne prenajatých priestoroch, pretože mu to žalovaný neumožnil. Súd prvého stupňa vyvodil svoj záver o tom, že na strane žalobcu v dôsledku porušenia právnej povinnosti zo strany žalovaného nevznikla škoda, vyhodnotením listinných dôkazov v spojitosti s výpoveďami svedkov... Súd prvého stupňa pre posúdenie otázky, či žalobcovi vznikla v dôsledku nemožnosti užívania nebytových priestorov škoda vo forme ušlého zisku, hodnotil predovšetkým zmluvu, ktoré mal uzavrieť žalobca s B. a.s. S. a spoločnosťou J. s.r.o. B... vykonal dôkazy podľa návrhov účastníkov, týkajúce sa existencie škody vo forme ušlého zisku. Dôvodne nevychádzal len zo

znaleckého posudku znalca Ing. Č., pretože tento znalecký posudok bol vyhotovený na žiadosť účastníka konania (žalobcu), v dôsledku čoho za situácie, keď s jeho obsahom protistrana nesúhlasí, možno tento považovať len za listinný dôkaz. Okrem dôvodov neplatnosti a nevieryhodnosti týchto zmlúv súd prvého stupňa nemal preukázanú ani tú skutočnosť, že v dovedajšom období boli vykonávané dodávky, prípadne špedície tovarov s uvedenými obchodnými partnermi žalobcu v takom rozsahu, aby bolo s ním dôvodné predpokladať, že aj v období do 1. augusta 1997 od 31.12.2000 by bol vykonávaný obchodný obrat v uvedenej miere.

Pre záver o existencii škody, ako aj príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, je významné aj zistenie súdu prvého stupňa o tom, že žalobca zrušil svoje živnostenské oprávnenie dňa 23.7.1998... Tvrdená príčinná súvislosť medzi tým, že žalobca zrušil živnostenské oprávnenie v dôsledku neplatného odstúpenia od nájomnej zmluvy, nebola preukázaná. Žalobca totiž nepreukázal a ani netvrdil, že by jeho podnikateľská činnosť bola takého charakteru, že by ju bolo možné vykonávať výlučne len v predmetných priestoroch. Žalobca preto súdu prvého stupňa nedôvodne vyčíta nesprávne právne posúdenie aj v otázke ďalších predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Rozsudok okresného súdu bol preto odvolacím súdom v celom rozsahu potvrdený.“

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 17 Co 30/2010 zo 16. marca 2010 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov na potvrdenie rozsudku okresného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmito súdmi podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ako vyplynulo ústavnému súdu z preskúmaného spisu vedeného vo veci okresným súdom, vydaniu sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu predchádzalo pomerne zdĺhavé súdne konanie, v ktorom okresný súd trikrát meritórne rozhodol (rozsudkom z 25. marca 2004, rozsudkom z 19. marca 2007 a rozsudkom z 30. novembra 2009), pričom dvakrát boli tieto prvostupňové rozsudky zrušené krajským súdom (uznesením z 21. júna 2005, rozsudkom z 29. januára 2008 a uznesením z 23. júna 2009). Otázka žalovaným uplatnenej námietky premlčania bola dokonca predmetom preskúmania Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší súd“) v dovolacom konaní (uznesenie sp. zn. 2 Cdo 118/2008 z 26. februára 2009). Ustáleniu právnych záverov, ktoré boli v konečnom rozhodnutí všeobecných súdov formulované, predchádzalo niekoľkokrát doplňované dokazovanie, pričom pozornosť ústavného súdu neušlo, že sám sťažovateľ čiastočne menil zdôvodnenie uplatneného nároku (najskôr sa domáhal len náhrady škody, aby neskôr, v kontexte právneho posúdenia uznesenia krajského súdu z 21. júna 2005 vo veci nárok na náhradu investícií do prenajatej veci preklasifikoval na bezdôvodné obohatenie). Sťažovateľ sa v spore dôsledne neriadil zásadou vigilanti iura (každý nech si stráži práva) a v dôsledku toho neunesol dôkazné bremeno o vzniku skutočnej škody, pokiaľ išlo o nárok na náhradu ušlého zisku. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že namietaný rozsudok krajského súdu sa nevysporiadal so skutočnosťou, že odporca nerešpektoval rozsudok najvyššieho súdu, ktorý posúdil odstúpenie od zmluvy ako neplatné, keďže zo znenia odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva presný opak, keď uvedenú skutočnosť považuje krajský súd za nespornú a skúmať ďalšiu platnosť nájomnej zmluvy považuje za nenáležité (s. 8 rozsudku).

Ústavný súd nezistil, že by závery všeobecných súdov boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Rovnako ústavný súd nezistil, že by sa všeobecné súdy pri posudzovaní právnej veci odchyľili od ustálenej judikatúry (sťažovateľ to ani netvrdil). Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo nepriaznivým výsledkom pre neho, čo však nemožno spájať s pojmom základného práva na súdnu ochranu a porušením jeho princípov.

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Ústavný súd aplikujúc východiská svojej konštantnej judikatúry na napadnuté rozhodnutie krajského súdu konštatuje, že je dostatočne odôvodnené, nevykazuje znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti a je ústavne akceptovateľné. Uvedené platí aj vtedy, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor konajúcich súdov. Krajský súd rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ síce nesúhlasí, ale rozhodnutie bolo dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. Obdobne ústavný súd k tomu poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že postupom a rozhodnutím krajského súdu zo 16. marca 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 30/2010 nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného článku ústavy ani dohovoru, a preto jeho sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2010